

Sommereksamen 2005 opgave 4.1

En partikel bevæger sig på x-aksen i et potential, $V(x)$. Grundtilstandens bølgefunktion er

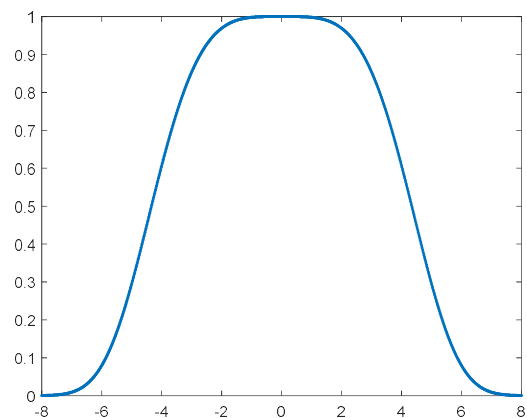
$$\psi(x) = e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x}{a}\right)^4}$$

hvor a er en konstant af dimension længde. Endvidere er $V(a) = 0$.

Vi skal bestemme $V(x)$ samt grundtilstandsenergien. Grundtilstanden er det laveste energiniveau. ☐

Bestemmelse af grundtilstandsenergien

Her ses $\psi(x)$ for $a = 4$: ☐

Bølgefunktionen skal opfylde den tidsuafhængige Schrödinger-ligning:

$$-\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2\psi(x)}{dx^2} + V(x)\psi = E_0\psi$$

Vi udleder først afledede af ψ .

$$\frac{d\psi(x)}{dx} = -\frac{2}{a^4} x^3 e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x}{a}\right)^4} \text{ (kæderegel)}$$

$$\frac{d^2\psi(x)}{dx^2} = \frac{4}{a^8} x^6 e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x}{a}\right)^4} - \frac{6}{a^4} x^2 e^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x}{a}\right)^4} \text{ (kæde og produktregel)}$$

For randbetingelse $x = a$ har vi $V(x) = 0$:

$$\begin{aligned}
 -\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2\psi(x)}{dx^2} + 0 &= E_0\psi \Rightarrow \\
 -\frac{\hbar^2}{2m} \left[\frac{4}{a^8} a^6 e^{-\frac{1}{2}(\frac{a}{a})^4} - \frac{6}{a^4} a^2 e^{-\frac{1}{2}(\frac{a}{a})^4} \right] &= E_0 e^{-\frac{1}{2}(\frac{a}{a})^4} \Rightarrow \\
 -\frac{\hbar^2}{2m} \left[\frac{4}{a^8} a^6 e^{-\frac{1}{2}} - \frac{6}{a^4} a^2 e^{-\frac{1}{2}} \right] &= E_0 e^{-\frac{1}{2}} \Rightarrow \\
 -\frac{\hbar^2}{2m} \left[\frac{4}{a^2} - \frac{6}{a^2} \right] &= E_0 \Rightarrow
 \end{aligned}$$

$$E_0 = \frac{\hbar^2}{ma^2}$$

Dette er grundtilstandsenergien, som gælder for alle x for grundtilstandens bølgefunktion.

Udledning af potentialfunktionen

$V(x)$ kan nu udledes for alle x fra den tidsuafhængige Schrödinger-ligning:

$$\begin{aligned}
 -\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2\psi(x)}{dx^2} + V(x)\psi &= E_0\psi \Rightarrow \\
 V(x) &= \frac{\hbar^2}{ma^2} + \frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2\psi(x)}{dx^2} / \psi \Rightarrow \\
 V(x) &= \frac{\hbar^2}{ma^2} + \frac{\hbar^2}{2m} \left[\frac{4}{a^8} x^6 e^{-\frac{1}{2}(\frac{x}{a})^4} - \frac{6}{a^4} x^2 e^{-\frac{1}{2}(\frac{x}{a})^4} \right] / e^{-\frac{1}{2}(\frac{x}{a})^4} \Rightarrow \\
 V(x) &= \frac{\hbar^2}{ma^2} + \frac{\hbar^2}{2m} \left[\frac{4}{a^8} x^6 - \frac{6}{a^4} x^2 \right] \Rightarrow \\
 V(x) &= \frac{\hbar^2}{ma^2} \left(\frac{1}{ma^6} (2x^6 - 3x^2 a^4) + 1 \right)
 \end{aligned}$$

$V(x)$ skitseret – en variant af infinite square well.

